

Î N C H E I E R E

24 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Focșa Anatolie,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Focșa Anatolie împotriva Primăriei orașului Căușeni și Primarului orașului Căușeni cu privire la compensarea pierderilor cauzate prin neachitarea la timp a salariului și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Focșa Anatolie și menținută hotărârea Judecătoriei Căușeni din 13 iulie 2016, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La data de 17 mai 2016, Focșa Anatolie a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei or. Căușeni și Primarului or. Căușeni cu privire la compensarea pierderilor cauzate prin neachitarea la timp a salariului și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a invocat că prin hotărârea Judecătoriei Căușeni din 28 decembrie 2015, a fost încasat din contul Primăriei orașului Căușeni în beneficiul dânsului a salariului pentru perioada 04 februarie 2015 - 14 mai 2015, ca rezultat al privării ilegale de posibilitatea de a munci. Hotărârea judecătorească respectivă a fost executată integral la 27 aprilie 2016.

În context, a invocat prevederile art. 10 al Convenției asupra protecției salariului nr. 95 adoptată la Geneva la 01 iunie 1949, art. art. 9 alin. (1) lit. d), 10 alin. (2) lit. h), 128 alin. (1), 142 alin. (1) lit. b), 145 alin. (1) și (2), 329 alin. (1), 330 alin. (2) și 332 ale Codului muncii, și a relatat că pârâții au ignorat prevederile legale și nu au emis o dispoziție în baza cererii dânsului din 06 mai 2016 prin care a solicitat repararea prejudiciului material și moral cauzat prin neachitarea la timp a salariului.

Solicită Focșa Anatolie compensarea pierderilor cauzate de neachitarea la timp a salariului prin indexarea obligatorie și în mărime deplină a sumei datorate, conform hotărârii Judecătoriei Căușeni din 28 decembrie 2015 în sumă de 22, 93 lei potrivit art. 145 Codul muncii, calculată după formula $(22\ 932,84 \text{ lei} \times 0,1\%)$, încasarea sumei de 1 159,20 lei ce constituie plata suplimentar în mărime de 0,1 la sută din suma neplătită în termen, pentru fiecare zi de întârziere potrivit art. 330 alin. (2) din Codul muncii ce rezultă din calculul $(9\ 658,11 \text{ lei} \times 0,1\% \text{ zi} = 9,66$

lei/zi x 120 zile (29 decembrie 2015 – 26 aprilie 2016), încasarea sumei de 183,46 lei, percepută de SA „FinComBank”, filiala nr. 3, Chișinău, ca rezultat al deservirii tranzacției de transferare a mijloacelor datorate, conform hotărârii Judecătoriai Căușeni din 28 decembrie 2015 și repararea prejudiciului moral în sumă de 10 000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriai Căușeni din 13 iulie 2016, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2017 a fost respins apelul declarat de Focșa Anatolie și menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că prin hotărârea Judecătoriai Căușeni din 28 decembrie 2015, adoptată într-o altă pricină civilă, a fost încasat din contul Primăriei or. Căușeni în beneficiul lui Focșa Anatolie suma de 9 658,11 lei cu titlu de salariu pentru perioada 04 februarie 2015 - 14 mai 2015, ca rezultat al privării ilegale de posibilitatea de a munci, suma de 2 485,96 lei, pentru fiecare zi de întârziere (0,1 la sută din suma neplătită în termen, conform art. 330 alin. (2) din Codul muncii), suma de 788,77 lei cu titlu de compensare a pierderilor cauzate de neachitarea la timp a salariului (conform art. 145 din Codul muncii) și suma de 10 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat ca rezultat al privării ilegale de posibilitatea de a munci, iar în total suma de 22 932,84 lei. Totodată, pretenția cu privire la încasarea dobânzii de întârziere, în conformitate cu prevederile art. 619, art. 585 Cod civil, a fost respinsă ca neîntemeiată, iar în temeiul art. 256 alin. (1) lit. b) CPC, s-a dispus executarea imediată a hotărârii în mărimea unui salariu mediu.

La fel, a stabilit instanța de apel că nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriai Căușeni din 28 decembrie 2015, Primăria or. Căușeni a contestat-o cu recurs, însă în cadrul examinării cauzei în instanța de apel Focșa Anatolie și Primăria or. Căușeni au încheiat o tranzacție de împăcare cu Primarul or. Căușeni, conform căreia, Primăria or. Căușeni urma să își retragă apelul și să achite sumele adjudecate, iar Focșa Anatolie va depune plângere împotriva acțiunilor ilegale ale primarului.

A mai constat instanța de apel că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 februarie 2016, a fost admisă cererea de retragere a apelului declarat de Primarul or. Căușeni și încetată procedura de apel, iar la data de 17 martie 2016, Focșa Anatolie s-a adresat cu o cerere Primarului or. Căușeni, prin care a solicitat restituirea titlului executoriu emis în baza hotărârii judecătoriai Căușeni din 28 decembrie 2015, pentru a-l prezenta executorului judecătoresc pentru intentarea procedurii de executare silită.

Iar, în context a remarcat că în ordinea de zi a ședinței Consiliului orășenesc Căușeni din 18 martie 2016, a fost introdusă suplimentar întrebarea cu privire la identificarea surselor financiare pentru executarea hotărârii judecătorești în privința lui Focșa Anatolie, după care la data de 26 aprilie 2016, hotărârea a fost executată integral, fapt ce se atestă prin bonul de plată nr. 506 din 29 aprilie 2016 (f.d.18).

Subsecvent, instanța de apel a conchis că, hotărârea Judecătoriai Căușeni din 28 decembrie 2015 cu privire la achitarea plăților lui Focșa Anatolie din contul bugetului primăriei Căușeni, a devenit definitivă și irevocabilă la data de 29 ianuarie 2016 și a fost executată la 26 aprilie 2016, adică în termen de 3 luni.

În consecință, instanța de apel a reținut că suma de 22 932,84 lei care pretinde Focșa Anatolie că nu i-a fost achitată în termen reprezintă suma adjudecată prin hotărârea Judecătoriai Căușeni din 28 decembrie 2015 și include nu numai salariul neachitat, dar și plata pentru fiecare zi de întârziere (0,1 la sută din suma neplătită în

termen), compensarea pierderilor cauzate de neachitarea la timp a salariului, cât și prejudiciul moral 10 000 lei, și a remarcat că calculul făcut de Focșa Anatolie în baza art. 145 din Codul muncii ce reglementează compensarea pierderilor cauzate de neachitarea la timp a salariului nu se încadrează în formula prevăzută de această normă.

Astfel, referitor la cerințele privind încasarea suplimentară a sumei de 1 159,2 lei conform art. 330 alin. (2) din Codul muncii, instanțele ierarhic inferioare au invocat prevederile art. 68 al Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25 iulie 2014, art. 24 din Codul de executare și art. 253 alin. (1) CPC și au remarcat că hotărârea Judecătoreiei Căușeni din 28 decembrie 2015 a fost executată de către autoritatea publică la 26 aprilie 2016, adică în termen de 3 luni, care este un termen rezonabil, iar argumentele invocate Focșa Anatolie, precum că, plata sumelor adjuocate prin hotărârea de judecată, s-ar fi efectuat de către Primăria or. Căușeni cu întârziere, sunt nejustificate.

În context, ținând cont de faptul că Focșa Anatolie nu a solicitat indexarea conform prevederilor art. 253 CPC și nici achitarea dobânzii de întârziere, conform prevederilor art. 619 Cod civil, care este o sancțiune pentru debitor ce poate fi aplicată în legătură cu neexecutarea unei obligații pecuniare, pentru plata salariului minim, în baza hotărârii Judecătoreiei Căușeni din 28 decembrie 2015, care urma a fi achitată imediat, însă a fost achitată la data de 26 aprilie 2016, instanțele au respins pretenția înaintată de Focșa Anatolie cu privire la încasarea pierderilor în legătură cu neachitarea la timp a salariului.

Cu referire la pretențiile privind încasarea sumei de 183,46 lei, percepută de BC „FinComBank” SA ca rezultat al deservirii tranzacției de transferare a mijloacelor datorate, instanțele ierarhic inferioare au reținut scrisoarea nr. 22266 din 17 iunie 2016, emisă de către BC „FinComBank” SA potrivit căreia „alimentarea contului prin virament pe teritoriul țării (cu excepția plăților de salarii, virarea dividendelor acționarilor Băncii....) dacă valuta contului coincide cu valuta transferului, comisionul constituie 0,8% și au conchis că comisionul pentru alimentarea contului bancar prin virament nu-i este imputabilă debitorului.

Iar, vizavi de pretenția ce ține compensarea prejudiciului moral, instanțele au reținut art. art. 329 alin. (1) și art. 332 din Codul muncii și art. 1404 alin. (1) din Cod civil și au conchis că la 06 mai 2016, ulterior executării integrale a hotărârii judecătorești din 28 decembrie 2015 Focșa Anatolie s-a adresat cu o cerere Primăriei or. Căușeni prin care a solicitat prin prisma art. 332 Codul muncii, repararea prejudiciului material cauzat ca rezultat al neachităților în termen a remunerațiilor pentru luna februarie-mai 2015, însă care a fost lăsată fără examinare (f.d. 4).

Concomitent au stabilit instanțele că, prin hotărârea Judecătoreiei Căușeni din 28 decembrie 2015, Primăria or. Căușeni a fost obligată să-i achite lui Focșa Anatolie, inclusiv și prejudiciul cauzat în legătură cu neachitarea salariului pentru perioada februarie - mai 2015, precum și compensarea pierderilor cauzate de neachitarea la timp a salariului, cât și cu titlu de prejudiciu moral suma de 10000 lei, sume care au fost achitate integral în termenul prevăzut de lege din bugetul autorității publice locale.

Subsecvent, ținând cont de faptul că la caz nu s-a confirmat suportarea de către Focșa Anatolie a suferințelor psihice prin neformularea răspunsului la cererea depusă în ordinea art. 332 Codul Muncii, încât pentru repararea acestora să fie necesară acordarea de compensații bănești, instanțele au considerat necesar de a respinge pretenția lui Focșa Anatolie cu privire la repararea prejudiciului moral.

La data de 22 martie 2017, Focșa Anatolie a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel nu s-a expus asupra motivelor invocate în cererea de apel și a lăsat fără apreciere faptul că prima instanță a motivat hotărârea prin prisma prevederilor Legii cu privire la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011 și compensarea sumelor adjudecate prin intermediul Codului de Executare și art. 610 Cod civil, or aceste chestiuni nu sunt obiect al acțiunii înaintat în instanța de judecată.

Totodată, indică recurentul că instanța de apel a aplicat și interpretat eronat normele de drept material și reiterează că obiectul litigiului în speță se referă strict doar la prevederile Codului muncii.

Menționează că prin hotărârea Judecătoria Căușeni din 28 decembrie 2015 s-a hotărât compensarea din contul Primăriei or. Căușeni în beneficiul dânsului a pierderilor cauzate prin neachitarea la timp a salariului prin indexarea obligatorie a salariului până la data de 30 noiembrie 2015 conform art. 145 din Codul muncii și încasarea suplimentar 0,1% din suma neplătită în termen pentru fiecare zi de întârziere, doar până la 28 decembrie 2015, iar salariul i-a fost achitat la data de 26 aprilie 2016.

Respectiv, Primăria or. Căușeni conform art. 330 alin. (2) din Codul muncii, urmează să repare prejudiciul cauzat pentru reținerea salariului în perioada cuprinsă între data pronunțării hotărârii Judecătoria Căușeni 29 decembrie 2015 și data achitării salariului 26 aprilie 2016 or, în această perioadă salariul nu i-a fost achitat doar din vina angajatorului, fapt care deja era constatat prin hotărâre judecătorească și recunoscut de părți.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

După cum rezultă din actele cauzei decizia redactată a instanței de apel din 18 ianuarie 2017 a fost expediată pentru cunoștință în adresa părților inclusiv, recurentului Focșa Anatolie la data de 09 martie 2017, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire anexată la dosar (f. d. 74).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la data de 22 martie 2017, în termen.

La data de 18 aprilie 2017 în adresa intimațiilor - Primăria or. Căușeni și Primarul or. Căușeni a fost expediată copia recursului declarat de către Focșa Anatolie cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

Însă, intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Focșa Anatolie este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau

aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Focșa Anatolie se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurrentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Focșa Anatolie asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Focșa Anatolie ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Focșa Anatolie se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva